

HET BESTE VAN TOSCANE IN 6 ROUTES

ROUTE 1 > FLORENCE p. 18

Florence is dé stad als je houdt van mode en kunst. Hier vind je luxe winkels, de *David* van Michelangelo, de Ponte Vecchio, de Duomo en natuurlijk de Gallerie degli Uffizi met de *Venus* van Botticelli.

ROUTE 2 > AREZZO p. 38

Het onbekendere Arezzo heeft veel te bieden. Bezoek de antiekmarkt, drink koffie in het café uit de film *La Vita è Bella* en wandel naar het hoogste punt van de stad voor een mooi uitzicht op de vallei.

ROUTE 3 > SIENA p. 58

In de zomermaanden is Siena een drukbezochte plaats. De stad is populair dankzij de vele ambachtelijke winkels, renaissance schilderkunst, lekkere eetplekjes en de paardenraces in juli en augustus.

ROUTE 4 > PISA p. 78

Pisa is een stad van studenten, de scheve toren en sfeervolle straatjes en pleinen met leuke cafés, fijne eetplekjes en hippe winkels.

ROUTE 5 > LUCCA p. 98

In Lucca, met zijn stadsmuren en het ovaalvormige Piazza Anfiteatro, voel je de vroegere rijkdom. Er zijn top-restaurants, veel eenvoudige lunchadresjes en prachtig versierde marmere kerken.

ROUTE 6 > VAN PISTOIA NAAR LIVORNO 🚗 p. 118

Ontdek een minder bekend deel van Toscane en laat je verrassen door de veelzijdigheid. Van het mooie Pistoia via bergen, oude dorpjes, marmergroeven en de kust naar de hippe havenstad Livorno.

OVER ONZE LOCAL

Esther woont in hartje Florence. Ze laat mensen graag de minder toeristische plekken van Florence en Toscane zien, zoals de Florentijnse wijk Oltrarno of de Cava Henraux. Het liefst is ze op pad in de prachtige natuur van Toscane of gaat ze erop uit om te eten en drinken. Zo bezoekt ze vaak *sagre*, dorpsfestivals waarbij één ingrediënt centraal staat (bijvoorbeeld de truffel), of geniet ze van een zondagse lunch aan zee. Haar favoriete stad in Toscane is - naast Florence - Lucca, vanwege de mix van geschiedenis, kunst, goed eten en winkels.

LOCAL

Esther Baardemans

WERK

Reisleider & stadsgids

TIP

Ristorante Marea in Marina di Pietrasanta

TIME TO MOMO IN TOSCANE

Stap je hotel uit en loop regelrecht naar de leukste wijken van de stad. Onze auteurs vertellen je waar je nieuwe restaurantjes vindt en waar je moet zijn voor de beste koffie of dat lokaal gebrouwen biertje. Bij time to momo slaan we de dertien-in-een-dozijn-winkelstraten over en wandel je, terwijl je onderweg een bezienswaardigheid meepikt, naar de tofste winkeltjes, vintage markten, creatieve hotspots en fijne parken waar de locals zelf graag komen. Onderweg kom je langs nog veel meer interessante adresjes, dus kijk goed om je heen.

Jij gaat Toscane ontdekken! Ga genieten in de glooiende heuvels van de wijngebieden, cultuur snuiven in het kunstparadijs Florence of heerlijk uitwaaien aan de prachtige kust van Versilia of op Elba. Ook kun je er authentieke pasta's en ander lekkers proeven en het fijnste handwerk bewonderen. Wat wij zo fijn vinden aan Toscane is de diversiteit van verschillende steden en gebieden. Allemaal met een eigen sfeer, eigen charme, bezienswaardigheden, winkels en restaurants.

HAAL ALLES UIT JE STEDENTRIP!

Met de zes routes in deze gids kun je te voet en met de auto in je eigen tempo de leukste Toscaanse steden en dorpen ontdekken. De routes leiden je langs musea en bezienswaardigheden, maar laten je vooral ook zien waar je lekker kunt eten en drinken, shoppen, genieten en leuke dingen kunt doen. We tippen je de beste adresjes waar we zelf ook graag komen, dus misschien kom we elkaar wel tegen!

Op de overzichtskaart voor in de gids kun je zien door welke delen van de regio de routes lopen. Voor een gedetailleerde plattegrond per route ga je naar het begin van het betreffende hoofdstuk. Daarop vind je ook de adressen. Aan de kleur van de bolletjes kun je zien om wat voor soort adres het gaat (zie de legenda onder aan deze pagina). Verderop in het hoofdstuk wordt elk adres steeds uitgebreid beschreven en vind je de adresgegevens, openingstijden en bereikbaarheid. Zonder de genoemde adressen uitgebreid te bezoeken, duurt één wandelroute ongeveer twee à drie uur. Voor route 6 is het verstandig om meer tijd uit te trekken: deze route leg je per auto af. De afstand in kilometers vind je boven de routebeschrijving.

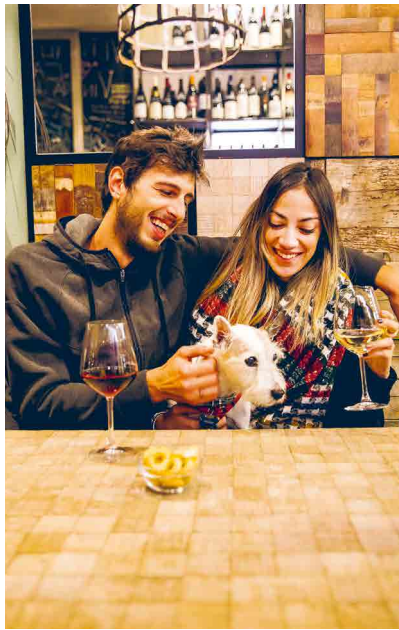
PRIJSINDICATIE

Om je een idee te geven van de prijzen in restaurants, vind je bij de adresgegevens steeds een prijsindicatie. Tenzij anders vermeld, verwijzen we hiermee naar de gemiddelde prijs van een hoofdgerecht. De entreprijzen van bezienswaardigheden zijn de reguliere tarieven.

Fooi geven is niet gebruikelijk in Italië, maar mag wel. Je betaalt bijna altijd wel voor de *pane* of *coperto*: het brood of de zitplaats. En ook al eet je het brood

LEGENDA	
● >> BEZIENSWAARDIGHEDEN	● >> SHOPPEN
● >> ETEN & DRINKEN	● >> LEUK OMTE DOEN

niet op, je moet er wel voor betalen. Het bedrag kan variëren van 1 tot 5 euro per persoon.

TYPISCH TOSCANE

Zeg 'Toscane' en je ziet waarschijnlijk direct de slingerende weggetjes met cipressen en de glooiende heuvels voor je. Of je denkt aan de scheve toren van Pisa en aan wijn. Maar de regio heeft nog veel meer te bieden. Elk seizoen heeft zijn eigen charme en er zijn vele activiteiten en evenementen; van middeleeuwse- en muziekfestivals in de zomer tot gezellige *sagres* (eetfeesten) in de herfst en winter. Zowel op het vlak van natuur en cultuur als lekker eten en shoppen heeft Toscane genoeg te bieden. Denk aan relaxen in de natuurlijke thermen in Saturnia, vis eten in de havenstad Livorno of wijnproeven in de heuvels van het Chianti-gebied. Kunstliefhebbers moeten zeker een bezoek brengen aan Florence, Siena, Pisa, Lucca en Arezzo. Hier vind je musea en kerken met meesterwerken van grote kunstenaars als Michelangelo, Da Vinci, Della Robbia en Botticelli. Kom je vooral voor het eten en drinken naar Toscane, dan kun je je verheugen op een memorabele trip. In alle seizoenen zorgt Toscane voor eindeloos veel lekkers. Of je nu gaat voor zomerse gerechten aan zee, traditionele maaltijden met eekhoorntjesbrood of truffel in de herfst, of kiest voor een simpele pasta met tomaat: in de Toscaanse keuken proef je letterlijk de natuur.

ITALIAANSE EETGEWOONTES

Het ontbijt stelt in Italië niet veel voor. Het is een hectisch en gezellig ritueel dat vooral buiten de deur plaatsvindt in een bar. Doe je bestelling bij de kassa en loop met je bonnetje naar de bar. Een typisch ontbijt is een cappuccino en een brioche (zoete croissant), die je nuttigt al staande aan de bar. Wil je meer tijd nemen en zitten, dan betaal je een andere prijs voor je consumpties. Bij de kassa hangt meestal een prijslijst voor *al banco* (aan de bar) of *a tavolo* (aan tafel).

Uit eten gaan is een geliefde bezigheid van de Italianen. Vooral op zaterdag zitten de restaurants vaak tjkvol en is het aan te raden om te reserveren. De meeste restaurants openen om 19.30 uur, maar dan zul je tussen de toeristen eten. Italianen komen zelf pas vanaf 20.30 uur binnen. Het avondeten bestaat uit een *antipasto* (voorafje), *primo* (voorgerecht/pasta) en *secondo* (hoofdgerecht).

In Toscane is de bruschetta met paté van kippenlever of met witte bonen een gebruikelijke antipasto. Bij het hoofdgerecht moet je de groenten of aardappels apart bestellen. Dit heet de *contorno*. Doe je dit niet, dan kun je een 'kaal' bord met alleen een stuk vlees of vis verwachten. Het is vrij normaal om na de antipasto alleen een primo óf een secondo te nemen, als je drie gangen te veel vindt.

Als je van pizza houdt, let er dan op dat het restaurant een *forno a legno* (houtoven) heeft. In een *osteria* of *trattoria* eet je meestal alleen typisch Toscaanse gerechten, waarbij een osteria vaak een uitgebreide wijnkaart heeft. Een *enoteca* is een wijnbar, waar je ook kleine (koude) gerechten als bruschetta's of kaasplankjes kunt krijgen.

Heb je al voor 20.00 uur honger, dan kun je ook kiezen voor een *apericena*: een uitgebreid aperitief waarbij je voor een vast bedrag een cocktail, glas wijn of biertje neemt en er wat hapjes bij krijgt. Dit kan in sommige bars erg uitgebreid zijn en al een hele (goedkope) maaltijd op zich. Een gemiddelde prijs voor een apericena is 10 euro en je kunt meestal rond 18.00 uur terecht.

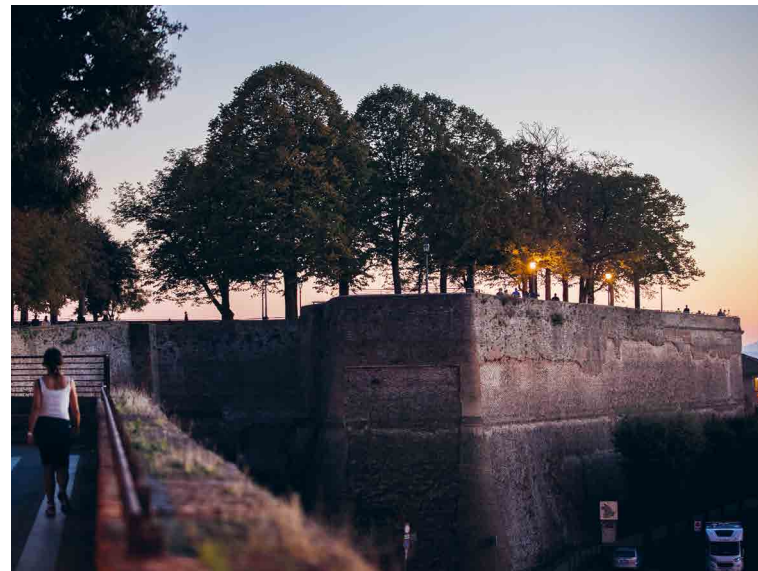
GOED OM TE WETEN

Commerciële bedrijven, zoals restaurants, bars en winkels, hebben soms een huisnummer in de kleur rood. Alleen volgen de rode nummers, die worden aangegeven met een R in het adres, niet de volgorde van de gewone huisnummers. Let dus goed op.

In het algemeen gaan winkels tussen de middag dicht, van 13.00 tot 15.00 uur, en zijn ze op zondag gesloten. In kleinere dorpen blijven de winkels op zaterdagmiddag en maandag(ochtend) ook gesloten. In grotere steden houden grote winkelketens geen lunchpauze en zijn ze ook op zondag open.

Er zijn weinig openbare toiletten. Daarom is het goed te weten dat je als betalende klant het recht hebt gebruik te maken van het toilet van de bar of het restaurant. Er geldt geen minimumbedrag dat je daarvoor moet uitgeven.

Na Milaan is Florence een van de belangrijkste modesteden van Italië. In januari en juni vinden veel modebeurzen plaats en zijn hotels vaak duur of volgeboekt;

iets om rekening mee te houden als je de stad bezoekt. Augustus is de vakantie maand in Italië. De wat kleinere winkels kunnen dan een paar weken *chiuso per ferie* (wegens vakantie gesloten) zijn.

FEESTDAGEN

Italië kent naast Nieuwjaar, Pasen, en Kerstmis de volgende officiële vrije dagen.

6 januari > Epifania (Driekoningen)

25 april > Festa della Liberazione (Bevrijdingsdag)

1 mei > Festa di Lavoro (Dag van de Arbeid)

2 juni > Festa della Repubblica (Feest van de Republiek)

15 augustus > Ferragosto (Maria Hemelvaart)

1 november > Tutti Santi (Allerheiligen)

2 november > Giorno dei Morti (Allerzielen)

8 december > Immacolata Concezione (Maria Onbevleete Ontvangenis)

VERVOER

VLIEGTUIG

Er zijn in Toscane twee belangrijke **vliegvelden**: Aeroporto Galileo Galilei bij Pisa en Florence-Peretola (Amerigo Vespucci). De meeste budget airlines vliegen op Pisa.

Tussen het vliegveld en het treinstation van Pisa rijdt een **peoplemover**. Vanaf dit vliegveld ben je binnen anderhalf uur met de trein in Florence. Er rijden ook bussen naar andere steden vanaf de luchthaven van Pisa. Zie pisa-airport.com voor tijden en tarieven. Vliegveld Florence-Peretola ligt 4 kilometer van het centrum van Florence. Om de 10 minuten is er een tram, die je naar het centrale treinstation Santa Maria Novella (SMN) brengt. Meer informatie vind je op aeroporto.firenze.it.

AUTO

Ga je met de **auto** naar Toscane, houd er dan rekening mee dat je voor Zwitserland en Oostenrijk een tolignet nodig hebt. Autosnelwegen in Italië (*autostrade*, wegen met een A) worden weergegeven met groene borden. Dit zijn tolwegen. Tol kun je contant betalen aan de tolpoortjes met loket of met je creditcard. De *strade nazionali* (N) en *strade statali* (SS) worden aangegeven met blauwe borden.

Een aantal Italiaanse steden, waaronder Florence en Siena, kent een *zona traffico limitato* (ZTL), een zone waar alleen bewoners mogen inrijden. Rij je een ZTL binnen, dan wordt je nummerbord geregistreerd door de camera's en kun je een hoge boete verwachten. Dit geldt ook voor huurauto's. Heb je een hotel geboekt in de zone, vraag dan het personeel jouw kenteken door te geven aan de politie. Zo voorkom je een boete.

TAXI

Standplaatsen van **taxi's** vind je op stations en op drukke plaatsen in de steden. Natuurlijk kun je er ook één (laten) bellen. 's Nachts, op zon- en feestdagen en bij vertrek vanaf een vliegveld of station, betaal je een toeslag. Ook voor bagage betaal je vaak extra.

TREIN

Italië kent verschillende typen **treinen**: de hogesnelheidstreinen FrecciaRossa, Frecciabianca en Italo of de gewone Regionale (stoptrein) of de Diretto (intercitytrein). Voor de hogesnelheidstreinen moet je van tevoren een kaartje kopen bij het loket of online via *trenitalia.com* en *italotreno.it*. Je hebt hier gereserveerde tijden en zitplaatsen. Overige treinkaartjes kun je kopen in de kaartautomaten op de stations of bij de loketten. Vergeet vooral niet je kaartjes af te stempelen in de grijs met groene kastjes op het perron, voordat je de trein instapt.

BUS

Busverbindingen tussen Toscaanse steden zijn goed en niet duur, alleen rijden ze niet erg vaak. Kaartjes koop je bij het kantoor van de busmaatschappij of in de omliggende kiosken, cafés of tabakzaken. Deze worden aangegeven met een blauw bord met een 'T' erop. In de regionale **bussen** kun je geen kaartje kopen, maar in de stadsbus wel. Je betaalt dan wel een hoger tarief en je moet bovendien gepast betalen. In Florence kun je in de bus ook contactloos een kaartje kopen met je bankpas. In de bussen wordt veel gecontroleerd, dus vergeet je kaartje niet af te stempelen in de automaten in de bus.

FIETSEN

Toscane is een prachtig gebied om doorheen te **fietsen**. Verken het glooiende heuvellandschap met je eigen fiets of huur er eentje. In Florence zijn (elektrische) fietsen en steps van het deelproject Mobike te huur: grijs met oranje stadsfietsen die je kunt huren met een (Engelstalige) app. Je betaalt een tarief per halfuur en je kunt je fiets op elke plek in de stad achterlaten. Zo verken je in een mum van tijd de stad. Zet je fiets wel fatsoenlijk neer als je 'm achterlaat, want Mobike controleert steekproefsgewijs of fietsen correct zijn geparkeerd. Ook Lucca is een geschikte stad om per fiets te verkennen; er zijn overal fietsverhuurbedrijfjes, die fiets- en mountainbiketochten aanbieden door het Toscaanse landschap. Je kunt vanuit Lucca bijvoorbeeld ook leuk naar Pisa fietsen. Italië kent weinig fietspaden. Houd er dus rekening mee dat je meestal op een weg met auto's zult fietsen, die niet gewend zijn aan fietsers en je daarom geen voorrang verlenen. Je moet dus erg goed opletten.

TOP 10

HOTELS

- 1 **Grand Hotel Continental** > Siena
- 2 **B&B IL Piccolo Cavour** > Arezzo
- 3 **La Tosca Rooms** > Lucca
- 4 **numa I Rodo Rooms & Apartments** > Florence
- 5 **Hotel Gance** > Florence
- 6 **Locanda Sant'Agostino** > Lucca
- 7 **Antiche Mura** > Arezzo
- 8 **Il Battistero Siena Residenza D'Epoca** > Siena
- 9 **The Best Amphiteatre** > Lucca
- 10 **The Frame** > Florence

Bekijk nog veel meer **leuke hotels en appartementen** uit **onze selectie** via deze QR-code en **ontdek alle voordelen** van boeken bij time to momo!

TOP 10

RESTAURANTS

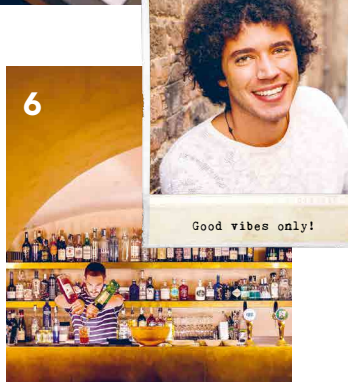
- 1 Geniet van verfijnde gerechten bij **Ristorante La Norma** > p. 109
- 2 Proef verse handgemaakte pasta bij **Osteria Pastella** > p. 29
- 3 Eet op het terras met cipressen bij **La Cave di Maiano** > p. 138
- 4 De zee op je bord bij **Ristorante Marea** > p. 129
- 5 Eet met adembenemend uitzicht bij **Le Tre Terrazze** > p. 129
- 6 Proef Toscane bij **Bottega di Volpaia** > Piazza della Torre 1, Radda in Chianti
- 7 Toscaans in een hip jasje bij **Zest** > p. 68
- 8 Ga voor de echte *bistecca fiorentina* bij **Ristorante Vetreria Pizza Boutique** > p. 29
- 9 Eten in een galerie bij **Olio Su Tavola** > p. 106
- 10 Pizza bij **Chicco** > Via G. Garibaldi 35A, Colle di Val d'Elsa

TOP 10

AVONDJE UIT

- 1 De lekkerste cocktails bij **Djària American Bar** > p. 33
- 2 Uitgebreid dineren bij **La Martinica** > p. 128
- 3 Naar historisch **Odeon** voor een film > Piazza Strozzi, Florence
- 4 Borrelen in een 13e-eeuwse kelder bij **DiVin Boccone** > p. 36
- 5 Kleurrijke cocktails bij **JEFFER Cocktails & Friends** > p. 86
- 6 Een avondje uit onder het plein bij **Sottopiazza** > p. 49
- 7 Een *Sunset wine & dine tour* bij **Tuscan Wine School** > p. 77
- 8 Terug in de tijd met cocktails en jazz bij **Franklin'33** > p. 110
- 9 Eilandvibes bij **La Casa del Rum** > Viale Italia 49, Follonica
- 10 Dansen op techno bij **Tenax** > Via Pratese 46, Florence

TOP 10

ZONDAG

- 1 Glutenvrij brunchen op de binnenplaats van **Quinoa** > p. 29

- 2 Ga lunchen aan zee bij **II Gabbiano** in Viareggio > p. 130

- 3 Bezoek de mozaïeksculpturen in **Giardino dei Tarocchi** > p. 143

- 4 Wandel het **SentierElsa** langs het blauwe water > p. 141

- 5 Schatzoeken op de **antiekmarkt** in Arezzo > p. 57

- 6 Dwalen tussen kunst in **Gallerie degli Uffizi** > p. 25

- 7 Fiets in Florence langs de Arno met een Mobike > p. 12

- 8 Luxe shoppen bij **La Rinascente** > Piazza della Repubblica, Florence

- 9 Bezoek het **Teatro Romano** van Fiesole > p. 138

- 10 Stap in een fourwheeldrive voor een tour van **Carrara Marble Tour** > p. 134

ROUTEBSCHRIJVING 1 (ca. 7,4 km)

Begin in V. dell'Ariento bij **mercato 1**. Met de rug naar markthal loop je naar links tot Piazza San Lorenzo. Ga rechts voor grafmonumenten **2**. Neem V. dei Conti links voor ontbijt **3**. Volg V. dei Conti en ga rechts naar V. de' Cerretani. Bij stoplichten rechts V. Panzani in. Ga bij volgende stoplichten links naar V. del Giglio en ga rechts V. dei Banchi in. Loop tot plein **4**. Steek plein over en ga rechts V. della Scala in **5 6** of ga links V. del Sole in. Volg deze weg tot je op V. della Spada en daarna V. degli Strozzi uitkomt en ga links naar V. de' Vecchietti. Loop rechtdoor **7** of ga rechts naar V. dei Pecori. Volg deze weg via Piazza di San Giovanni tot Piazza del Duomo **8 9**. Loop rechts langs klokkentoren en kathedraal en ga aan einde plein rechts V. del Proconsolo in **10** of loop stukje door **11**. Bezoek een museum **12** en ga na museum links V. della Vigna Vecchia in. Loop tot pleintje waar je rechts Via Isola delle Stinche ingaat **13**. Ga links V. Torta in en loop tot Piazza Santa Croce **14**. Steek plein over richting kerk en ga aan einde rechts. Houd rechts en ga Borgo Santa Croce in **15 16**. Loop tot kruising, steek V. dei Benci over de V. dei Neri in. Ga direct rechts **17**. Loop door tot gedenktekens **18**. Ga links V. della Mosca in en neem rechts V. dei Saponai. Steek Piazza dei Giudici over naar Museo Galileo **19** en ga na museum rechts. Volg Lungarno degli Archibusieri tot je rechts het plein voor Gallerie degli Uffizi **20** op kunt. Steek plein over richting Piazza della Signoria **21 22**. Steek schuin over en ga links V. Calimaruzza in. Ga aan einde links en volg V. Por Santa Maria tot je rechts de Borgo Santi Apostoli in kunt. Loop links Chiasso dei del Bene in **23**. Ga rechts onder gebouwen door, daarna links naar Piazzetta dei del Bene. Aan het einde scoor je kleding **24**. Vervolg je weg en neem Piazza del Pesce **25** of ga rechts naar Ponte Vecchio **26**. Loop over brug en ga aan einde links **27** of ga tweede straat rechts V. dei Barbadori in. Volg deze en ga aan einde links en daarna rechts naar V. dello Sprone. Loop door tot pleintje. Ga rechts **28** of geniet van maaltijd aan het plein **29**. Neem V. Toscanella links en loop tot het einde. Rechts shop je items met prints **30**. Ga links voor paleis **31** en tuinen **32**. Ga rechts naar Piazza de' Pitti en houd op pleintje links voor V. Romana. Shop **33** en vervolg weg op V. Romana voor **34**. Loop door tot pleintje voor stadspoort en ga rechts, om het huizenblok heen, naar V. dei Serragli. Volg deze, ga rechts V. Santa Maria in en ga ga links V. delle Caldaie in **35**. Ga dan links V. della Chiesa in en ga op kruising links **36** of ga rechts **37**. Volg V. de Serragli en ga bij stoplicht rechts naar V. Sant'Agostino. Wandel tot het plein voor bezoek aan kerk **38** of drankje.

ROUTE 1

FLORENCE

OVER DE ROUTE

De wandeling komt langs de hoogtepunten van de stad, zoals de Duomo, Ponte Vecchio, de Basilica di Santa Croce en de Gallerie degli Uffizi. Halverwege de route ontdek je het minder bekende deel van de stad, dat ligt aan de overkant van de rivier. Hier wemelt het van de ateliers, sfeervolle pleintjes en boetieks. Wandel ook door de prachtig aangelegde Giardino di Boboli. Je eindigt de wandeling op het levendige Piazza Santo Spirito.

DE WIJKEN

Florence, de hoofdstad van Toscane, is het middelpunt van elke reis naar deze regio. Deze romantische stad is in 59 voor Christus gesticht door Julius Caesar onder de naam *Florentia* (Latijn voor 'bloei'). De stad staat bekend als de geboorteplek van de renaissance. Je kunt alles heel goed te voet ontdekken; slenter door de smalle steegjes in het historisch centrum, geniet van prachtige paleizen, de imposante **Duomo** en de sfeervolle oude brug **Ponte Vecchio**. Natuurlijkehebers kunnen relaxen in de prachtig aangelegde parken of de vergezichten bewonderen vanaf de heuvels rondom de stad. Je begrijpt dan meteen waardoor beroemde inwoners als Da Vinci, Galilei en Dante in Florence werden geïnspireerd.

Een wandeling door Florence is als een bezoek aan een openluchtmuseum. Voor de mooiste kunstwerken ga je naar de **Galleria dell'Accademia** (*David* van Michelangelo) en de **Gallerie degli Uffizi** (*Geboorte van Venus* van Botticelli). Florence telt tientallen bijzondere paleizen, kerken en musea, en het hele centrum is sinds 1982 opgenomen in de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

De stad wordt in tweeën gedeeld door de rivier de Arno. Ook de andere kant van de rivier mag je niet overslaan. Hier vind je buurten waar de locals wonen en waar veel *negolabs* zijn, combinaties van *negozio* (winkel) en *laboratorio* (werkplaats). Vooral de Via Romana, Via de' Serragli en Via Maggio zijn plekken om unieke

handgemaakte spullen te kopen. Geniet van sfeervolle pleinen als Piazza Santo Spirito en Piazza del Carmine, waar locals elkaar treffen voor een aperitief. Vooral het Piazza Santo Spirito is 's avonds levendig en er is in het weekend vaak een (rommel)markt.

Florence ligt in een dal aan de oevers van de rivier de Arno, wat in de zomer muggen én temperaturen van boven de 40 graden kan opleveren.

WEINIG TIJD? DIT ZIJN DE HOOGTEPUNTEN:

MERCATO CENTRALE + SANTA MARIA DEL FIORE / DUOMO + PONTE VECCHIO + TERRANA_STUDIO + DIVIN BOCCONE

FLORENCE

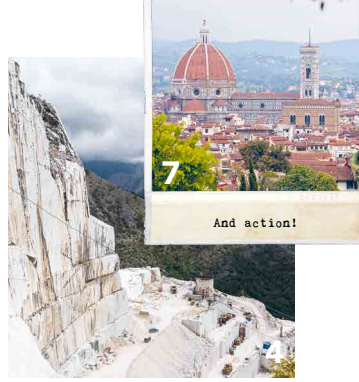
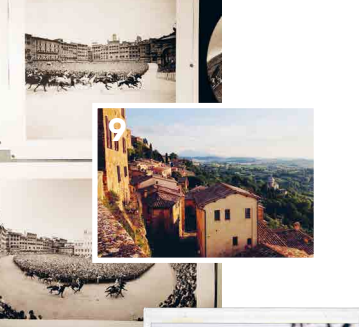
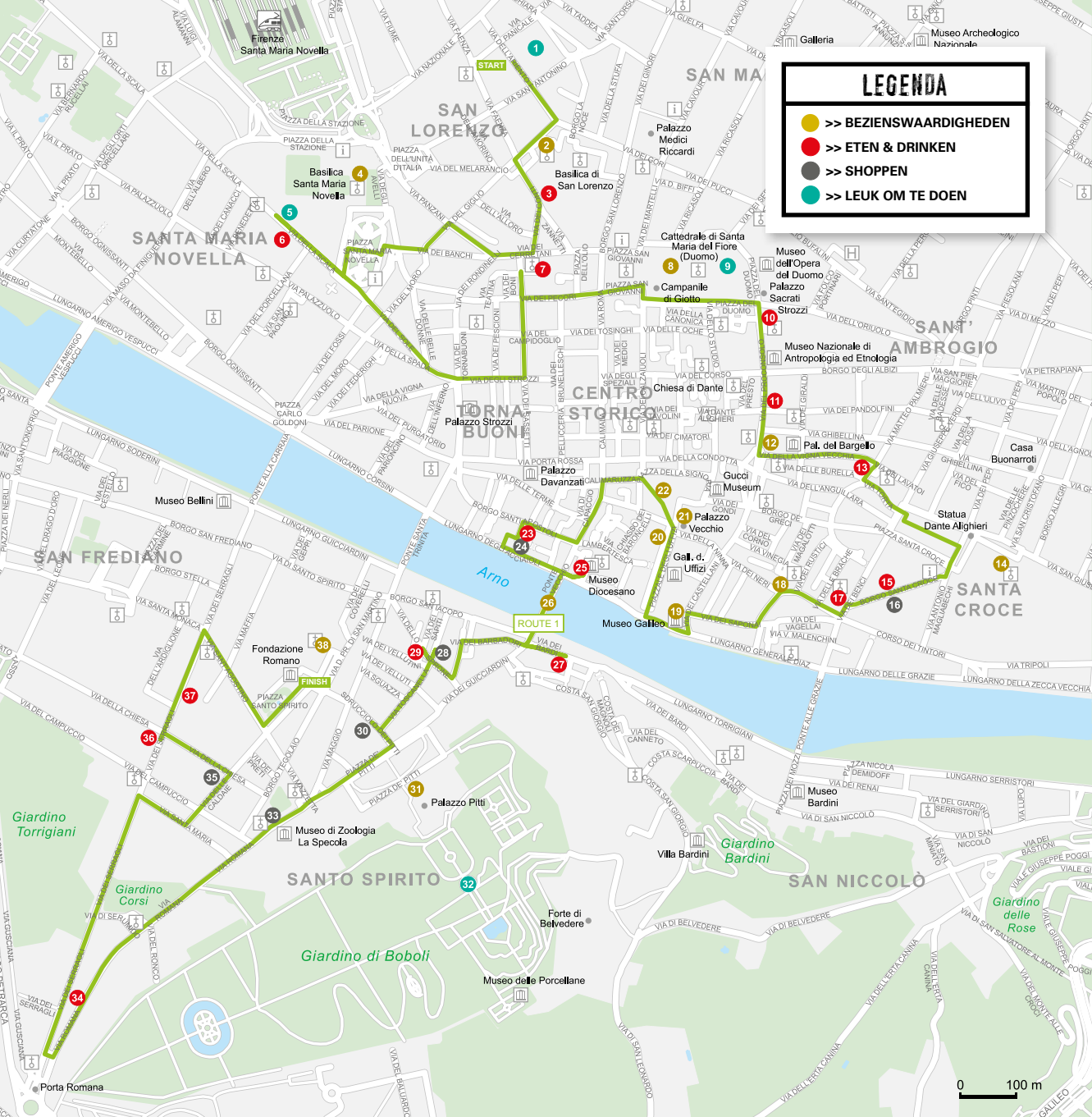
- 1 Mercato Centrale / Trattoria da Nerbone
- 2 Cappelle Medicee
- 3 Konnubio
- 4 Basilica di Santa Maria Novella
- 5 Officina Profumo e Farmaceutica di Santa Maria Novella
- 6 Osteria Pastella
- 7 Quinoa
- 8 Santa Maria del Fiore (Duomo) / Museo dell'Opera del Duomo
- 9 Duomo beklimmen
- 10 Ristorante Vetreria Pizzeria Boutique
- 11 Fishing Lab alle Murate
- 12 Museo Nazionale del Bargello
- 13 Vivoli
- 14 Basilica di Santa Croce
- 15 Quelo
- 16 Aquafior
- 17 Berberè Santa Croce
- 18 Gedenktekens overstromingen
- 19 Museo Galileo
- 20 Gallerie degli Uffizi
- 21 Palazzo Vecchio
- 22 Piazza della Signoria / Loggia dei Lanzi
- 23 Amblé
- 24 Boutique Nadine
- 25 Osteria delle Tre Panche
- 26 Ponte Vecchio
- 27 La Strega Nocciola
- 28 Alicia Leather Workshop Firenze
- 29 5eCinque
- 30 Giulia Materia
- 31 Palazzo Pitti / Galleria Palatina
- 32 Giardino di Boboli
- 33 Terrana_Studio
- 34 B-Station Wine & Food LAB
- 35 DiVin Boccone
- 36 Djària American Bar
- 37 Faschietteria Fantappiè
- 38 Basilica di Santo Spirito

LEGENDA

- >> BEZIENSWAARDIGHEDEN
- >> ETEN & DRINKEN
- >> SHOPPEN
- >> LEUK OM TE DOEN

TOP 10 FILMLOCATIES

- 1** Piazza Grande, hét plein uit *La Vita è Bella* > p. 57
- 2** In *Inferno* vallen ze door het dak van **Palazzo Vecchio** > p. 25
- 3** *Twilight: New Moon* speelt in Volterra, maar werd in **Montepulciano** gefilmd > p. 141
- 4** Hoofdrol voor de marmergroeven van **Carrara** in *Quantum of Solace* > p. 134
- 5** *Under the Tuscan Sun* maakte dit stadje wereldberoemd > **Cortona**
- 6** Glooiende heuvels van **Val d'Orcia** in *The Gladiator*
- 7** De **Duomo** in dé klassieker *A Room With A View* > p. 22
- 8** De **Basilica di Santa Maria Novella** herken je uit *Hannibal* > p. 22
- 9** In **Montepulciano** werd *A Midsummer Night's Dream* gefilmd > p. 141
- 10** De set van *The English Patient* net buiten **Pienza**

BEZIENSWAARDIGHEDEN

② De **Cappelle Medicee** is het mausoleum van de invloedrijke Florentijnse bankiersfamilie De' Medici en maakt deel uit van hun huiskerk Basilica di San Lorenzo. Hier kun je het praalgraf Cappella dei Principi bezoeken, dat werd gebouwd om de glorie van de familie in stand te houden. In de Sagrestia Nuova zie je de beroemde allegorische figuren *Dag*, *Nacht*, *Dageraad* en *Schemering* van Michelangelo.

piazza di madonna degli aldobrandini 6, bargellomusei.beniculturali.it, open dagelijks 8.15-14.00, entree € 9, bus c1 cappelle medicee

④ De **Basilica di Santa Maria Novella**, met de mooie façade van wit en groen marmer, is een van de belangrijkste voorbeelden van de Florentijnse architectuur uit de renaissance. Bij binnenkomst zie je meteen het beroemde fresco van Masaccio: *La Trinità*. Dit fresco uit 1428 is een van de eerste dat is geschilderd in perspectief, een belangrijk beginsel van de renaissancekunst.

piazza di santa maria novella 18r, smn.it, apr-jun & okt-mrt ma-do & za 9.30-17.30, vr 11.00-17.30, zo 13.00-17.30, jul-sep ma-do & za 9.30-17.30, vr 11.00-17.30, zo 12.00-17.30, entree € 7,50, speciale tentoonstellingen € 12, bus 6, 11 piazza degli ottaviani

⑧ De **Santa Maria del Fiore**, of **Duomo** in de volksmond, is hét symbool van de stad. Arnolfo di Cambio begon in 1296 met de bouw van de dom, die uiteindelijk meer dan 150 jaar zou duren. Blikvanger is de enorme koepel van 45,5 meter doorsnede en 100 meter hoogte die werd ontworpen door Filippo Brunelleschi. De binnenkant van de koepel is versierd met een fresco van Vasari, die hier *Het laatste oordeel* schilderde. Deze kun je van dichtbij bekijken via een trap (463 treden) die naar het balkon leidt aan de binnenkant van het fresco. Naast de dom staat de klokkentoren, die je ook kunt beklimmen. Achter de dom vind je het **Museo dell'Opera del Duomo**, waar je meer te weten kunt komen over de geschiedenis en de bouw van dit meesterwerk.

piazza del duomo, duomo.firenze.it, zie website voor tijden (zonder reservering te bezoeken via ingang rechts), entree gratis, bus c1 studio

⑫ Voordat je het **Museo Nazionale del Bargello** binnenloopt, heb je door de grote ramen al een mooi zicht op wat je te wachten staat. Het grootste deel van de museumcollectie is gewijd aan beeldhouwkunst; het wordt gerekend tot de

belangrijkste verzamelingen van Italië. Loop zeker even langs de *Dronken Bacchus* van Michelangelo en de *David* van Donatello.

via del proconsolo 4, bargellomusei.beniculturali.it, ma, wo-vr & zo 8.15-13.50, za 8.15-18.50, entree € 9, bus c2 proconsolo

⑭ De enige wat frivole versiering van de **Basilica di Santa Croce** is de neo-gotische voorgevel, die pas vijf eeuwen na de bouw werd toegevoegd. De franciscanen, die de kerk stichtten, streefden een leven zonder weelde na. Maar dankzij welgestelde Florentijnen, die de franciscanen betaalden voor een begraafplaats in de kerk, groeide de basiliek uit tot een van de rijkste van de stad. Hier vind je de laatste rustplaats van beroemdheden als Galileo Galilei, Michelangelo en Machiavelli. De beroemde Cappella Pazzi, waarvan het koepeltje al vanaf Piazza Santa Croce te zien is, werd door Brunelleschi verbouwd. Gepaste kleding (bedekte schouders en benen) is vereist voor een bezoek.

piazza santa croce, santacroceopera.it, open ma-za 9.30-17.00, zo 12.30-17.45, entree € 8, bus 23, c3 corso dei tintori

⑮ Florence is meer dan eens geplaagd door overstromingen. Problemen ontstaan vooral in periodes van veel neerslag in de bergen, die vervolgens stroomafwaarts de Arno doorstroomt. Florence is gelegen aan een smal deel van de rivier, waardoor het water nauwelijks een andere kant op kan dan omhoog. Twee historische overstromingen vonden allebei plaats op 4 november in de nacht van donderdag op vrijdag: één in 1333 en de andere in 1966. Meer dan honderd mensen vonden de dood tijdens deze laatste overstroming en gebouwen en historische schatten werden verwoest of zwaar beschadigd. De twee **gedenktekens** boven op de muur laten de hoogte van het water tijdens deze twee **overstromingen** zien. hoek via don giancarlo setti en via dei neri, bus 23, c1, c3 benci

⑲ **Museo Galileo** is gevestigd in het 11e-eeuwse *palazzo Castellani*. Je komt hier alles te weten over de uitvinder Galileo. Op twee etages kun je al zijn uitvindingen en instrumenten bewonderen. Bekijk bijvoorbeeld een telescoop, zijn theorieën over planeten en een thermometer die hij uitvond. Zelfs Galileo's middelvinger is bewaard gebleven en wordt tentoongesteld. Voor de entree staat een zonnewijzer die nauwgezet de tijd aangeeft.

piazza dei giudici 1, museogalileo.it, open dagelijks 9.30-18.00, entree € 10, bus c1 galleria degli uffizi

⑳ In opdracht van Cosimo I De' Medici begon Giorgio Vasari in 1560 met de bouw van de **Gallerie degli Uffizi**. Het gebouw diende aanvankelijk als kantoorruimte voor het stadsbestuur, maar al gauw besloot Cosimo's zoon de tweede verdieping als museum te gebruiken. Eind 16e eeuw werd het toegankelijk voor een select publiek, een unieke gebeurtenis voor die tijd. Tegenwoordig is het Uffizi een van de belangrijkste musea ter wereld. Er hangen werken van Leonardo da Vinci, Botticelli, Rubens, Caravaggio en Rembrandt. Reserveer in het hoogseizoen je kaartjes om wachttijden te vermijden.

piazzale degli uffizi 6, uffizi.it, open di-zo 8.30-18.30, entree mrt-okt € 20, nov-feb € 12, combiticket gallerie degli uffizi, palazzo pitti & giardino di boboli mrt-okt € 38, nov-feb € 18, bus c1 galleria degli uffizi

㉑ Op Piazza della Signoria staat het imposante **Palazzo Vecchio**, het gemeentehuis van de stad. Het werd eind 13e eeuw gebouwd en domineert met zijn 94 meter hoge toren de skyline van Florence. Een bezoekje waard, want vanuit de

toren heb je een prachtig uitzicht. In het museumgedeelte kun je de indrukwekkende Salone dei Cinquecento bezoeken. Deze diende in de 15e eeuw als vergaderzaal voor de vijfhonderd stadsvertegenwoordigers. Via de website kun je bijzondere rondleidingen door het Palazzo boeken.

piazza della signoria, musefirenze.it, ma-wo & vr-zo 9.00-19.00, do 9.00-14.00, entree museum € 12,50, toren € 12,50, bus c1 galleria degli uffizi

22 Op **Piazza della Signoria** zie je de Fontana del Nettuno van Ammanati, de eerste publieke fontein van de stad. Ook staat er een replica van de *David* van Michelangelo. In de hoek van het plein zie je de **Loggia dei Lanzi**, een overdekte galerij met een reeks beelden. Hoogtepunt is de ruim drie meter hoge bronzen *Perseo* van Cellini. Boven op de galerij is het dakterras van de Gallerie degli Uffizi. De familie De' Medici kon vanaf hier neerkijken op het plein. Bezoek het plein en de loggia 's avonds, wanneer het prachtig is verlicht.

piazza della signoria, entree gratis, bus c2 condotta

26 De **Ponte Vecchio** werd in de middeleeuwen over het smalste stuk van de Arno gebouwd om de drukke handelswijken van de stad met elkaar te verbinden. In de 15e eeuw zaten er op de brug veel slagerijen. Zij dumpten hun afval in de rivier, waardoor het er ondraaglijk stonk. In de 16e eeuw moesten de slaggers hun plek afstaan aan goudsmeden. De meeste van hun 'hangende' werkplaatsen zijn bewaard gebleven en geven de brug haar specifieke karakter. In de kleine winkeltjes wordt nog altijd gehandeld in goud en juwelen. Midden op de brug staat de buste van Benvenuto Cellini, een beroemde goudsmid en beeldhouwer. De talloze slotjes aan het hek rond het standbeeld zijn daar gehangen door verliefde paartjes om hun liefde te bevestigen, waarna ze het sleuteltje in de Arno gooiden. Nu is dat verboden en krijgen overtreders een hoge boete.

ponte vecchio, bus c3, c4 borgo san jacopo

31 Het imposante **Palazzo Pitti** stamt uit de renaissance en werd gebouwd in opdracht van koopman Luca Pitti. Dit 'paleis' kende vele beroemde bewoners, zoals de De' Medici's, de familie Habsburg-Lothringen en de koninklijke familie Savoye. Er zijn verschillende musea in gevestigd, waaronder een museum voor moderne kunst, een zilvermuseum en een kostuummuseum. De **Galleria Palatina** en de koninklijke appartementen zijn het meest de moeite waard. In

